

והוא לפני סיום «זברשריים»

מדעי הרוח

כשהמדריכה הנודניקית התעקשה להפגין את השכלתה הפיזיקלית מול הילדים, אבא שלהם נאלץ לחתוך אותה במהירות האור

אחדות, כשהילדים נעצרו הביטו בהשתאות במתקן אחד עם המון המון סלילים. כבדרך אגב נעמדתי מאחוריהם והערתי באדישות אופיינית שזהו דגם המראה איך נוצרת אנרגיה.

"זה מיצג של גלי קול", הגיחה מהצד המדריכה המעצבנת. אחר כך גילו הילדים אקורדיון ענק עם כדורי מתכת שצריך לשלוף בעזרת מגנטים, אבל לא הצליחו להזיז אפילו מגנט אחד.

"ברור", הסתערת לי לעברם, "יש פה שדה מגנטי הפוך".

"לא, המתקן מקולקל", תקעה הנודניקית סכין בגב האומה, "רוצים לשחק במים?"

"כן?" צהלו הילדים ורצו אחריה לפינה שבה היו מסודרים המון בקבוקונים קטנים וקערות מלאות מים.

"מים זה סי-ארשתיים", הצהרתי בקול. "את זה כל תינוק יודע", אמרה הקרצייה, "עכשיו ניקח בקבוקון, נמלא אותו במים, נכניס לתוכו פפטה ונראה איך היא צפה בתוך הבקבוק".

"סליחה", ירדתי עליה, "מה זה בדיק פפטה?"

"זה מזלף קטן", היא אמרה, "אתה לא זוכר את הפפטה משיעורי הכימיה?"

אמרתי לה שאת הכימיה שכחתי כבר בשיעור ביולוגיה, וגם משם אני לא זוכר כלום חוץ מאפידרמיס, שעד היום אין לי מושג מה זה.

"אה, זה קל", הצטחקה גברת-הכול-יודעת, "אפידרמיס זה..."

"אני מצטער, אין לנו זמן", חתכתי אותה במהירות האור, "אנחנו רוצים להספיק להגיע לתערוכה של היום. נכון, ילדים?"

"לא", אמרו הילדים, "רוצים להישאר פה עם המים".

"עזבו", הסתתי אותם, "הבקבוקונים האלה הם סתם ניסוי שמראה איך הג'בטה מושפעת מהלחצים המשתנים במים".

"פפטה, לא ג'בטה", דרכה המדריכה, "זה לא בגלל הלחצים, אלא בגלל שהאוויר שבתוך הפפטה קל יותר מהמים, ולכן..."

תפסתי את שותרי המדע הזעירים ותוך הפעלת לחץ פיזי (שלא יגידו שאני לא פיזיקאי) גררתי אותם אל מעמקי האוקיינוס, שם הוצגו עשרות פוחלצים של יצורים שאפילו הם עצמם לא ידעו על קיומם.

"איחס!" צווחו הילדים ונמלטו בחזרה לכיוון מלחמות מים. אני מצדי נשארתי באולם התצוגה החשוך, השתרעתי על הרצפה הקרירה וחלמתי שאני חוזר לבית הספר ונכשל במתמטיקה ושגם ביטלו את החופש הגדול. שטוף זיעה וצמרמורות התעוררתי, ונזכרתי שלמרבה השמחה אני כבר לא תלמיד.

למרבה הצער, החופש הגדול עדיין כאן. ■

לתגובות: dvirshrayber@gmail.com

אותם לתמונה, ולעתים מתקבלת תמונה שאינה משקפת את המציאות".

"למה?" פרפרו הילדים בידי, "למה?"

"כי ככה בנויה העין", הסברתי.

"בסדר", אמרו הילדים, "אבל למה?"

"כי... בואו נמשיך הלאה", אמרתי והובלתי אותם בעוז קדימה. אי אפשר להסביר הכול על עין אחת. זאת אומרת רגל.

האולם הבא היה עמוס בגלגלי שיניים, כבלים ומיני מכונות שהגיעו למזיאון לאחר שירות ארוך במרתפי האינקוויזיציה. הייתה שם, למשל, מעלית קטנה שאפשר לעמוד עליה, ואם כולם מושכים ביחד חבל ארוך, היא מתרוממת.

"קדימה", הלהבתי את הנוער, "למשוך!"

הם משכו, אבל המעלית לא זזה. הבנתי שצריך פה מישהו מושך במיוחד, לכן הפשלתי את שרוליי הקצרים והצטרפתי אליהם. המעלית לא זזה. הפעלתי יותר כוח, והפעם היא באמת לא זזה. הפעלתי עוד יותר כוח. היא לא זזה. ספרנו עד שלוש ומשכנו בכוחות משותפים. היא לא זזה.

"מה שאנחנו רואים פה זו תופעה פיזיקלית מובהקת, כמו בבניין של סבתא וסבא", פרשנתי לילדים.

"מה זה אומר?" הם שאלו.

"שהמעלית מקולקלת", אמרתי.

בדיק באותו רגע צצה מאי שם בחורה שהחולצה שלה הכריזה עליה כמדריכה מטעם המזיאון, ושאלה אם אנחנו רוצים שהיא תסביר לנו למה המעלית לא זזה.

"כבר הבנו לבד", הודיתי לה בנימוס, "היא נתקעה".

"היא לא נתקעה", קרצה המדריכה, "הנה, תראו".

היא ניגשה אל חבל אחר שהיה מחובר להמון גלגלים קטנים, ובמשיכה קלה הרימה את המעלית עד לתקרה, תוך כדי שהיא מקשקשת משהו על מטה וכוח כבידה ועל זה שמדובר בסך הכול בפיזיקה בסיסית של כיתה ז' או ח'.

הילדים שלחו לעברי את המבט המוכר של מה יהיה אתך אבא, שוב אתה עושה פאדיחות. "זאת לא חוכמה", לחשתי, "כשאני הייתי בכיתה ז' עוד לא גילו את כוח הכבידה".

בכוח האינרציה שעטו המדענים הצעירים לאולם התצוגה הסמוך, ואני הודנבתי אחריהם בהחלטה נחושה להוכיח להם שאבא שלהם הוא גאון פיזיקלי.

אולי אני לא באמת גאון (בטח לא פיזיקלי), ואני לא יודע להסביר כל דבר, אבל אפילו הפיזיקאים הרגילים ביותר עוד לא הצליחו להסביר המון תופעות, כמו למשל איך השפם של איינשטיין נשאר דבוק לו לפניו למרות כוח הכבידה. כך שאולי אני בכלל גאון מטא-פיזיקלי.

ההזדמנות לשקם את מעמדי הגיעה כעבור דקות

כפי שדיווחתי בטור הקודם, הקיץ עדיין כאן וגם החופש הגדול חי ונושם, מה שאומר שצריך, כרגיל, להעסיק את הילדים.

העניין הוא שהביקור המסעיר שערכנו במערות המסתור של בר כוכבא עדיין חרות היטב בזיכרוני, וגם חוליות הגב שלי טרם חזרו למקומן הטבעי, ובכלל כל עצמותיי אומרות הצילו. כך שהודעתי לילדים שאני פוסל מראש כל פעילות הכוללת זחילה, ריצה, טיפוס, קפיצה, עלייה, ירידה וכל דבר שיגרום לי להזיע.

האפשרות היחידה שנתרה הייתה מוזיאון המדע בירושלים. אפשרות לא רעה בהתחשב בכך שהמקום ממוזג, מטופח וגם מרשה לילדים לגעת בסחורה. כלומר במיציגים. חוץ מזה מציגים שם עכשיו את תערוכת 'DEEP', המראה את החיים המדהימים המתקיימים בעומק של עשרת אלפים מטר מתחת לפני הים. בקיצור, חוויה מרגינה בהחלט לאינטלקטואל מובהק שכמוני, שוחר מדע, תרבות ומיזוג אוויר.

כבר ברחבת הכניסה למוזיאון נתקלנו במשחקי מדע משכילים, שהראו שבעצם כל החיים שלנו הם אשליה אחת גדולה. "הנה", הפגנתי בפני הילדים את מנת המשכל הגבוהה שלי, "אתם רואים את הקווים האלה? כשמסתכלים עליהם מקרוב הם נראים ישרים, אבל מרחוק הם נראים עקומים. למה?"

הילדים עיקמו את פיהם ופנו להמשיך הלאה, אבל אני תפסתי בצווארונייהם והכרחתי אותם לרכוש בינה. "עין האדם", הרבצתי בהם דעת וסטירות קלות, "היא כמו מצלמה שמשדרת אותה למוח שמתרגם

כבר ברחבת הכניסה למוזיאון נתקלנו במשחקי מדע משכילים, שהראו שבעצם כל החיים שלנו הם אשליה אחת גדולה. "הנה", הפגנתי בפני הילדים את מנת המשכל הגבוהה שלי, "אתם רואים את הקווים האלה? כשמסתכלים עליהם מקרוב הם נראים ישרים, אבל מרחוק הם נראים עקומים. למה?"

הילדים עיקמו את פיהם ופנו להמשיך הלאה, אבל אני תפסתי בצווארונייהם והכרחתי אותם לרכוש בינה. "עין האדם", הרבצתי בהם דעת וסטירות קלות, "היא כמו מצלמה שמשדרת אותה למוח שמתרגם

כבר ברחבת הכניסה למוזיאון נתקלנו במשחקי מדע משכילים, שהראו שבעצם כל החיים שלנו הם אשליה אחת גדולה. "הנה", הפגנתי בפני הילדים את מנת המשכל הגבוהה שלי, "אתם רואים את הקווים האלה? כשמסתכלים עליהם מקרוב הם נראים ישרים, אבל מרחוק הם נראים עקומים. למה?"

הילדים עיקמו את פיהם ופנו להמשיך הלאה, אבל אני תפסתי בצווארונייהם והכרחתי אותם לרכוש בינה. "עין האדם", הרבצתי בהם דעת וסטירות קלות, "היא כמו מצלמה שמשדרת אותה למוח שמתרגם

כבר ברחבת הכניסה למוזיאון נתקלנו במשחקי מדע משכילים, שהראו שבעצם כל החיים שלנו הם אשליה אחת גדולה. "הנה", הפגנתי בפני הילדים את מנת המשכל הגבוהה שלי, "אתם רואים את הקווים האלה? כשמסתכלים עליהם מקרוב הם נראים ישרים, אבל מרחוק הם נראים עקומים. למה?"

הילדים עיקמו את פיהם ופנו להמשיך הלאה, אבל אני תפסתי בצווארונייהם והכרחתי אותם לרכוש בינה. "עין האדם", הרבצתי בהם דעת וסטירות קלות, "היא כמו מצלמה שמשדרת אותה למוח שמתרגם

כבר ברחבת הכניסה למוזיאון נתקלנו במשחקי מדע משכילים, שהראו שבעצם כל החיים שלנו הם אשליה אחת גדולה. "הנה", הפגנתי בפני הילדים את מנת המשכל הגבוהה שלי, "אתם רואים את הקווים האלה? כשמסתכלים עליהם מקרוב הם נראים ישרים, אבל מרחוק הם נראים עקומים. למה?"

הילדים עיקמו את פיהם ופנו להמשיך הלאה, אבל אני תפסתי בצווארונייהם והכרחתי אותם לרכוש בינה. "עין האדם", הרבצתי בהם דעת וסטירות קלות, "היא כמו מצלמה שמשדרת אותה למוח שמתרגם

כבר ברחבת הכניסה למוזיאון נתקלנו במשחקי מדע משכילים, שהראו שבעצם כל החיים שלנו הם אשליה אחת גדולה. "הנה", הפגנתי בפני הילדים את מנת המשכל הגבוהה שלי, "אתם רואים את הקווים האלה? כשמסתכלים עליהם מקרוב הם נראים ישרים, אבל מרחוק הם נראים עקומים. למה?"

הילדים עיקמו את פיהם ופנו להמשיך הלאה, אבל אני תפסתי בצווארונייהם והכרחתי אותם לרכוש בינה. "עין האדם", הרבצתי בהם דעת וסטירות קלות, "היא כמו מצלמה שמשדרת אותה למוח שמתרגם

כבר ברחבת הכניסה למוזיאון נתקלנו במשחקי מדע משכילים, שהראו שבעצם כל החיים שלנו הם אשליה אחת גדולה. "הנה", הפגנתי בפני הילדים את מנת המשכל הגבוהה שלי, "אתם רואים את הקווים האלה? כשמסתכלים עליהם מקרוב הם נראים ישרים, אבל מרחוק הם נראים עקומים. למה?"

הילדים עיקמו את פיהם ופנו להמשיך הלאה, אבל אני תפסתי בצווארונייהם והכרחתי אותם לרכוש בינה. "עין האדם", הרבצתי בהם דעת וסטירות קלות, "היא כמו מצלמה שמשדרת אותה למוח שמתרגם

כבר ברחבת הכניסה למוזיאון נתקלנו במשחקי מדע משכילים, שהראו שבעצם כל החיים שלנו הם אשליה אחת גדולה. "הנה", הפגנתי בפני הילדים את מנת המשכל הגבוהה שלי, "אתם רואים את הקווים האלה? כשמסתכלים עליהם מקרוב הם נראים ישרים, אבל מרחוק הם נראים עקומים. למה?"

הילדים עיקמו את פיהם ופנו להמשיך הלאה, אבל אני תפסתי בצווארונייהם והכרחתי אותם לרכוש בינה. "עין האדם", הרבצתי בהם דעת וסטירות קלות, "היא כמו מצלמה שמשדרת אותה למוח שמתרגם

כבר ברחבת הכניסה למוזיאון נתקלנו במשחקי מדע משכילים, שהראו שבעצם כל החיים שלנו הם אשליה אחת גדולה. "הנה", הפגנתי בפני הילדים את מנת המשכל הגבוהה שלי, "אתם רואים את הקווים האלה? כשמסתכלים עליהם מקרוב הם נראים ישרים, אבל מרחוק הם נראים עקומים. למה?"

הילדים עיקמו את פיהם ופנו להמשיך הלאה, אבל אני תפסתי בצווארונייהם והכרחתי אותם לרכוש בינה. "עין האדם", הרבצתי בהם דעת וסטירות קלות, "היא כמו מצלמה שמשדרת אותה למוח שמתרגם

כבר ברחבת הכניסה למוזיאון נתקלנו במשחקי מדע משכילים, שהראו שבעצם כל החיים שלנו הם אשליה אחת גדולה. "הנה", הפגנתי בפני הילדים את מנת המשכל הגבוהה שלי, "אתם רואים את הקווים האלה? כשמסתכלים עליהם מקרוב הם נראים ישרים, אבל מרחוק הם נראים עקומים. למה?"

הילדים עיקמו את פיהם ופנו להמשיך הלאה, אבל אני תפסתי בצווארונייהם והכרחתי אותם לרכוש בינה. "עין האדם", הרבצתי בהם דעת וסטירות קלות, "היא כמו מצלמה שמשדרת אותה למוח שמתרגם

כבר ברחבת הכניסה למוזיאון נתקלנו במשחקי מדע משכילים, שהראו שבעצם כל החיים שלנו הם אשליה אחת גדולה. "הנה", הפגנתי בפני הילדים את מנת המשכל הגבוהה שלי, "אתם רואים את הקווים האלה? כשמסתכלים עליהם מקרוב הם נראים ישרים, אבל מרחוק הם נראים עקומים. למה?"

הילדים עיקמו את פיהם ופנו להמשיך הלאה, אבל אני תפסתי בצווארונייהם והכרחתי אותם לרכוש בינה. "עין האדם", הרבצתי בהם דעת וסטירות קלות, "היא כמו מצלמה שמשדרת אותה למוח שמתרגם

כבר ברחבת הכניסה למוזיאון נתקלנו במשחקי מדע משכילים, שהראו שבעצם כל החיים שלנו הם אשליה אחת גדולה. "הנה", הפגנתי בפני הילדים את מנת המשכל הגבוהה שלי, "אתם רואים את הקווים האלה? כשמסתכלים עליהם מקרוב הם נראים ישרים, אבל מרחוק הם נראים עקומים. למה?"

אפילו הפיזיקאים הדגולים ביותר עוד לא הצליחו להסביר המון תופעות, כמו למשל איך השפם של איינשטיין נשאר דבוק לו לפניו למרות כוח הכבידה

